Hidasi Hírmondó

Hidas község hirdetési és információs lapja

Novemberi fény: november az utolsó őszi hónap a naptár szerint. Az időjárás e hónapban már egyre téliesebb oldalát mutatja. Jeles nappal kezdődik a hónap, ez pedig november 1**.,** Mindszentek napja. A népi időjóslás szerint, ha Mindenszentek nedves, akkor lágy, ha száraz, akkor kemény tél következik.

Éljünk akármelyik részén is a világnak, az eltelt korok bármelyikében, akár gazdagon, akár szegényen, csak egyetlen dolog biztosan ugyanaz az életünkben: az elmúlás. Számtalan elmúlással kapcsolatos hiedelem létezik. A legismertebb, amelyik a világ minden szegletében él: a hit, hogy elhunyt hozzátartozóink egy határozott napon visszatérnek közénk. Bár a vallások nem mindig egyeznek meg a dátumban, a hozzá fűződő szokásokban, de a pszichológiai motiváció mindig ugyanaz: hinni akarjuk, hogy azok, akik eltávoztak, élnek valahol, és képesek visszatérni a földi életbe, még ha csak egy megszabott ideig is. Ezekben a napokban gyertyát gyújtunk az ablakokban, hogy egykori szeretteink megtalálják otthonukat, virág kíséretében fényt viszünk a sírokhoz, hogy lássák, ott vagyunk, emlékezünk rájuk. „Az nem hal meg, kit eltemetnek. Csak az hal meg, kit elfelednek”- fogalmazza meg egy sírvers. Létezik egy második halál, a feledésbe merülés. Ezekben, a főhajtós napokban tanítsuk meg gyermekeinknek, hogy ápolni kell elhunyt szeretteink emlékét, ha majd eljön az ideje, legyen ki számunkra is fényt gyújt, s hogy azon a bizonyos napon nekünk is megengedik majd, hogy hazalátogassunk……..

Decemberi csodavárás: Mit is várunk Karácsony ünnepétől? Talán magunk sem tudjuk. Különböző ajándékokat vásárolunk, előkerülnek a karácsonyi díszek, a csillogás, a fényfüzérek. Óhatatlanul is befurakodja magát a kérdés az ember tudatába, vajon létezik-e karácsonyi csoda? Csodák vannak, és hisznek bennünk. De nem kiáltoznak, hogy felhívják magukra a figyelmünket. Szelíden várják, hogy felfedezzük őket. Mik is lehetnek ezek? Például, ha észrevesszük, hogy gyermekünk rajzán minden figura mosolyog, ha hálásak vagyunk szüleinknek az ünnepi vacsoráért, vagy ehhez hasonlók. A csoda nem változhat szeretetté, de csodává változtathatja a szeretetet.

Szerk.

ADVENTI HÍRNÖK: FRISS FENYŐÁG

Szerző: M. Fresch nyomán: Hamar István

Adventi hírnök: friss fenyőág,
Lobog az első gyertyaláng!
Karácsonyt várva lázban a föld,
Isteni gyermeket köszönt.
Ujjong a szívünk, dalra gyúl,
Nincs már messze az Úr!

Adventi hírnök: friss fenyőág,
Lobog már két kis gyertyaláng!
Ha zörget Jézus, jól figyelj ám,
Betér a szívünk ajtaján!
Ujjong a szívünk, dalra gyúl,
Nincs már messze az Úr!

Adventi hírnök: friss fenyőág,
Lobog már három gyertyaláng!
Múlnak az évek, életünk száll,
De utunk végén Jézus vár!
Ujjong a szívünk, dalra gyúl,
Nincs már messze az Úr!

Adventi hírnök: friss fenyőág,
Lobog már négy kis gyertyaláng!
Azt mondta Jézus, visszajön még,
Újjá lesz akkor föld és ég!
Ujjong a szívünk, dalra gyúl,
Nincs már messze az Úr!

Iskolai és óvodai események

Benedek Elek Német Nemzetiségi Általános Iskola felső tagozata 2013.október 25-én tartotta Halloween ünnepét. Napjainkra már itthon is egyre inkább divatos lett a Mindenszenteket megelőző nap bulizós, játékos hangulata. Főleg a gyermekek kapnak előszeretettel az alkalmon, hogy boszorkányos és ijesztő ruhákat öltsenek és kreatív tudásukat latba vetve kifessék magukat. Szokás még kivájt tökökből lámpások készítése.

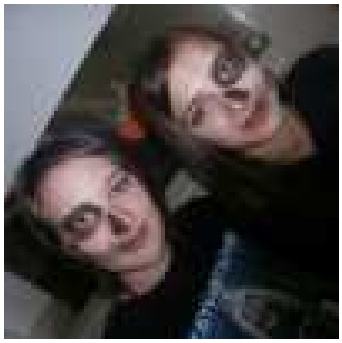

Márton nap : Az általános iskola november 21-én ünnepelte Márton napját. Az iskolában a gyerekek teáztak, és a Hidasi Tájházért Egyesület által kent libazsíros kenyeret fogyasztották jó ízűen, melyből az óvodásoknak is juttattak. Az általános iskola ezúton is köszöni a Hidasi Tájházért Egyesület segítő közreműködését. A népszokás szerint a novemberi Márton nap zárja le az éves gazdasági munkákat. Ezzel kezdetét veszi a természet téli pihenő időszaka. E napon kóstolták meg az újbort ekkor vágtak le először tömött libákat.

Mikulás napi partit tartott december 6-án az iskola alsó tagozata. Sokan nem is tudják már, honnan ered a Mikulás**.** Mára már csak arra emlékszünk, milyen érzés volt várni rá, majd örömmel meglesni, mit tett az ablakba rakott csizmánkba. Mikulás valójában **S**zent Miklós püspök volt, egy igazi szakállas öregember, aki életét a jócselekedeteknek szánta. Sok száz évvel ezelőtt élt. Nem fehérprémes bundában, hanem vörös palástban járta csendben a várost, s adakozott a szegényeknek- kinek mire volt szüksége.

Advent ünneplése osztályonként történt, műsorokkal egybekötve.

Luca nap! A Hidasi Tájházért Egyesület tagjai, Videcz Ferencné elnök vezetésével az idén is Luca napoztak az általános iskola negyedik osztályosaival. Közösen feleleventették a Luca napi szokásokat. A leggyakoribb a Luca széke készítése, melyről természetesen csak szóban emlékeztek meg. Kedvelt játékos, és kivitelezhető szokás a gombócfőzés, illetve a Luca napi búzavetés. Luca napkor vetik a Luca búzát, s ha a búzaszemek gyorsan csíráznak, azt tartják, ha Karácsonyra kizöldül, jó termés várható. Az időjárásra a székelyek hagymából jósoltak. A vöröshagymából lefejtettek 12 réteget, ez az év egy-egy hónapjának felelt meg. Mindegyikbe egy kevés sót szórtak, amelyikben elolvadt, az a hónap esősnek ígérkezett, a többi száraznak. Egy másik hiedelem szerint a névvel ellátott cédulákat gombócba kell gyúrni, s amelyik gombóc a kifőzéskor először feljön, a benne lévő cédulán áll a jövendőbeli neve. Szintén Luca napkor voltak szokásban bizonyos, finomnak éppen nem mondható tréfák is. *Szerk.*

Pécsváradi Tankerület által meghirdetett Ősz témájú

Rajzpályázaton a következő tanulók értek el eredményt:

Ömböli Zsófia 8. o. (1. hely)
Király Eszter 8. o. (2. hely)
Orsós Natália 5. o. (3. hely)
Némethi Orsolya 8. o. (3. hely)

Bachesz Csaba

H i d a s i H í r m o n d ó
Lap tulajdonságai:
ingyenes kézbesítés
hagyományos külalak (A3, papír)
fekete-fehér nyomtatás, sokszorosított
Szerkesztés és híranyag:, Fekete Sándorné
Polgármesteri Hivatal
(7696 Hidas, Kossuth Lajos utca 50/II)
e-mail cím: hidas@axelero.hu
Tel/fax: 72/457-101

Polgármesteri Hivatal
Ügyfélfogadási ideje:

Hétfő:	de. 7.30-15	
Kedd:	de. 7.30-15	
Szerda:	ügyfélfogadás	szünetel
Csütörtök:	de. 7.30-15	
Péntek:	de. 7.30-12	
Ebédidő: minden nap		12-12.30

M*árton nap a* ***Szivárvány Óvodában:*** A gyermekek megismerkedtek az-e naphoz kapcsolódó szokásokkal, időjóslásokkal. Feleleventettük előző évi élményeinket is. Megismerkedtek a témához kapcsolódó dalokkal, versekkel, mondókákkal, mesékkel, mozgásos játékokkal. Készítettünk kis libákat hengerből és „megtömtük a begyüket" kukoricaszemekkel. Hajtogattunk kislibákat, amik a faliújságra kerültek. Mindennap volt lehetőségük a gyermekeknek libás kifestőket színezni, amit a csoportszobákban a „kiállításba" helyeztünk el. Utánoztuk a libák hangját, mozgását. Hallgattunk libás meséket cd-n is. A nagyok sütöttek linzert, készültek német és magyar műsorral is az ünnepségre. Az óvoda dekorációja tükrözte az ünnepi készülődést. Az ünnepélyre meghívást kaptak a szülők, Hidas Község Önkormányzat Képviselő-testülete, és a Hidasi Német Nemzetiségi Önkormányzat is. Sajnos esett az eső, ezért a műsor a tornateremben került megrendezésre. Ezután következett a lampionos felvonulás gyertyafényben a folyosón. A felvonulás után a gyermekek és a szülők élvezettel fogyasztották el a libazsíros kenyeret és a teát.

Lukács Józsefné

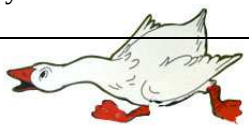

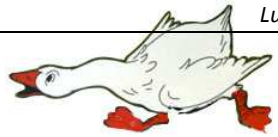

Márton legendája

(Benedek Elek)

„Élt egyszer, réges-régen Pannóniában, Savaria városában egy fiú, akit Mártonnak hívtak. Amikor felcseperedett, beállt a római hadseregbe katonának. Büszke lován gyakran kilovagolt, s ha ellenség közé került, fényes kardját megforgatva harcba szállt. Lovaglásai során sok szegény emberrel találkozott. Egyiknek ruhája nem volt, másiknak cipője, harmadiknak élelme. Márton segített, akinek tudott.

Egyszer egy hideg téli napon egy csaknem mezítelen koldussal találkozott; didergett, vacogott szegény a süvítő szélben. Márton megsajnálta, s mert jó szíve volt, előkapta kardját, egy suhintással kettévágta fényes köpönyegét. Egyik felét a koldusnak adta, hogy ne fázzon. A társai, mikor ezt meglátták, kicsúfolták:

- Nézzétek, milyen bolond, képes szétvágni ezt a szép köpenyt, hogy egy koldusnak adja! Hová tetted az eszed?

Márton azonban nem törődött a gúnyolódással. Leült egy sarokba, és hamarosan elaludt. Álmában megjelent az Isten, és így szólt hozzá:

- Látom, jó ember vagy, Márton. Ha szépen élsz, beveszlek az én seregembe. Segítsd a szegényeket, gyógyítsd a betegeket, légy hozzájuk továbbra is jó szívvel. De a harcot fejezd be, a kardot tedd le, nem kell több vérontás.

Másnap Márton odaállt a kapitány elé, és így szólt:

- Én már többé kardot a kezembe nem veszek, mert Isten seregébe akarok beállni!

Attól fogva kard nélkül lovagolt. Kard helyett Kereszt volt a kezében, s ha az ellenség meglátta a magasra emelt keresztet, leborult elé és megadta magát.

Később kilépett a hadseregből, hogy még több ideje legyen segíteni a szegényeken. Adományokat gyűjtött, ispotályokat, kórházakat épített, és gyógyította a szegényeket.

Vándorlásai során elért Franciahonba, Tours városába. Volt ott egy nagy templom, amit Apátságnak neveztek. Annak az apátságnak már nagyon öreg volt a püspöke, és nemsokára meg is halt. Új püspökre volt szükség. Vajon ki legyen az? Legyen Márton – gondolták az emberek, mert szerették őt. Márton pedig egyre gyakrabban álmodta azt, hogy püspöki ruhában áll, és szembeszáll a pogányokkal, akik nem hisznek Istenben. Ő azonban nem akart püspök lenni, mert jobban szerette az egyszerű életet. Így aztán körül nézett, hová is bújjon, hogy ne találják meg.

Hirtelen eszébe jutott:

- A libák! Elbújok a libák közé, ott nem talál rám senki.

De az emberek csak jöttek, és a nevét kiáltozták. Márton csak lapult a szűk libaólban, s várta hogy elmenjenek onnan. A libák azonban gágogni kezdtek. Egyre hangosabban és hangosabban gágogtak, míg az emberek végre felfigyeltek rájuk:

- Mi lehet ez a nagy gágogás? Nézzük meg!

Így aztán megtalálták Mártont. Ő előbújt, s homlokán egy csillag ragyogott. Az emberek ámulva nézték, és egy emberként kiáltottak fel:

- Éljen a püspök! Éljen Tours új püspöke!

Mártont tehát püspökké választották, a libákat pedig, akik elárulták őt, még aznap este megsütötték, és megették.

Márton sokáig élt, és sok szegény emberen segített. Amikor meghalt, a koporsóját kivitték a temetőbe. Elterjedt a híre, hogy amerre viszik őt, azon az úton minden beteg meggyógyul. Két vak koldus éppen arrafelé ment, egyenesen szembetalálkozott a menettel, ami a koporsót vitte. S lássatok csodát! Ahogy a menet melléjük ért, az egyik felkiáltott:

- Látok! Látok! Csoda történt! Visszatért a szemem világa!

Attól kezdve az emberek mindenfelé szobrokat, templomokat építettek az ő tiszteletére és hittek abban, hogy ezek megvédik őket a bajtól.

Márton napján pedig azóta is libasültet esznek, és azt tartják: „ Aki Márton napkor libát nem eszik, egész éven át éhezik!"

A libasült mellé pedig akkora rétest nyújtanak, amekkora az a köpönyeg volt, amit kardjával kettévágott. „

Szerk.

Kotyolás! Az egyetlen, énekléssel járó Luca napi szokás a szerencsekívánó, termésvarázsló kotyolás. A kotyolók házról házra jártak és kotyoltak a háziaknak, mint ahogyan azt tették a hidasi *Szivárvány Óvoda* óvodásai is. Meglátogatták az Idősek Klubját, a Benedek Elek Német Nemzetiségi Általános Iskolát, végül a Polgármesteri Hivatalt. Énekekkel, dalokkal emlékeztek meg e kedves Luca napi szokásról, s Luca napi búzát hoztak ajándékba. A hagyományokat követve az óvodások vendéglátásban részesültek.

Szerk.

Adventi vásár (2013. december 15.)

A kora délelőtti órákban a szervezők felállították a falu karácsonyfáját a település felújított közparkjában, majd a korai részt vevőkkel közösen feldíszítették. A vásári hangulathoz hozzátartozott a kürtős kalács és egyéb finomságok látványa, a forralt bor illata. A vásári bódékban különböző ajándéktárgyakat, könyvet, mézet lehetett vásárolni. Fő szervező a Hidasi Néptánc Egyesület, akik élő zenével, tánccal, tombolasorsolással gondoskodtak a vásár jó hangulatáról.

Hidasi Német Nemzetiségi Önkormányzat

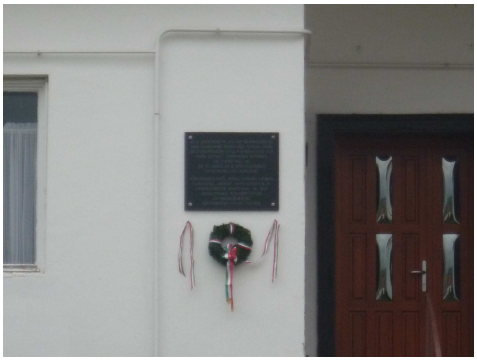

A Hidasi Német Nemzetiségi Önkormányzat a történelmi múltra emlékezve, az 1946-os évek elején kitelepített és orosz kényszermunkára ítélt német származású helyi lakosok emlékére emelt emléktáblát koszorúzta meg, 2013. november 24-én az evangélikus templomkertben.

Ez év kiemelkedő eseménye a tavasszal megrendezésre kerülő Német Nemzetiségi Napok. A kulturális program keretében felléptek a helyi és környékbeli hagyományőrző táncegyüttesek, s láthattuk a hidasi gyerekek óvodai műsor összeállításait. Vidékiek és helyiek is elismeréssel szóltak a kulturális rendezvényről. Szeptember első vasárnapja a „Bányásznap”. A Bányászemlékmű koszorúzásán részt vettünk, illetve felkértük a Nagymányoki Ifjúsági Zenekart, hogy fellépésükkel színesítsék a műsort. A zenekar költségeit a német nemzetiségi önkormányzat felvállalta. Október 12-én Budapestre egy napos „Zarándok” utat szerveztünk, melyen 38 fő vett részt. Október 19-én „Idősek Napja” megünneplésére került sor. A 60 éven felüli lakosokat fehér asztal mellett láttuk vendégül, a rendezvény14 órától, 17 óráig tartott, s 28 fő volt jelen. November 3-án a Hidasi Tájházért Egyesülettel közösen emlékeztünk meg az I-II. világháborúban elhunytakra az Emlékműnél. Beszédet mondott Aradi András evangélikus lelkész. A megemlékezésen 30 fő tette tiszteletét. November 11-én „Márton Nap”-i ünnepségre kaptunk meghívást a helyi Szivárvány Óvodától, melyen képviseltettük magunkat. November 20-án programot szerveztünk kisbusszal Szekszárdra, a Német Színház előadását tekintettük meg, a programon 22 fő vett részt. November 21-én a „Völgység Múzeum”-ba Bonyhádra kaptunk meghívást, melyen a régi német lakodalmi szokásokat hallgathattuk meg. November hóban közmeghallgatást tartottunk. Karácsony alkalmából pedig ajándékcsomaggal leptük meg időseinket.

Meződi Jánosné elnök

Hidasi Roma Nemzetiségi Önkormányzat

A Hidas Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2013. nyarán is tartott 30-30 órás beás illetve angol nyelvtanfolyamot, illetve pótvizsga felkészítést. Rész vettünk a Roma Közösségi Hálózat 2013. október 19-én tartandó rendezvényén, mely kulturális rendezvény a romák emberi méltóságáért és az állampolgári jogaikért szólt. Egy napos kirándulást szerveztünk Pécsre, így ellátogattunk a Zsolnay Kulturális negyed Szamárfül Fesztivál című gyerek programjaira, a Rácz Aladár Közösségi Ház által szervezett Roma napokra, a Baranya Megyei Roma művészeti kiállításra, illetve az Alma együttes gyerekkoncertjére. Ősszel pár napra a pécsi cserkészcsapatot is vendégül láttuk, programok a helyi sportpályán voltak. Mikulás napra idén is megajándékoztuk a gyermekeket. 2013. december 14-én a helyi Művelődési Házban pedig zenés estet, cigány bált szerveztünk a vidámságra vágyóknak.

Orsós Anna képviselő

Községi könyvtárunk története…..régen és ma

"Azok a könyvek, melyek a könyvtárak polcain szunnyadnak, még nem készek, vázlatosak, magukban semmi értelmük. Ahhoz, hogy értelmet kapjanak, te kellesz, olvasó!"
(Kosztolányi Dezső)

Jönnek a borongós, hideg időszakok, a kinti munkák már elfogytak, s talán többet lesz időnk a könyveket is forgatni, olvasni. (Karácsonyi ajándéknak is maradandó emlék)

Bognóczky Józsefné néhai könyvtáros korabeli adatai alapján (1952-1970-ig) az olvasónak megpróbálom felidézni a mára már elfeledett községi könyvtárunk rövid történetét, illetve a könyvtárosok által bemutatni annak máig történő fejlődését.

Hidas 1952. óta rendelkezik községi könyvtárral. Még sokan emlékezhetünk, hogy Bognoczky Józsefné (Stefike néni) volt a könyvtáros. Akkoriban a könyvek nagy részét bálok, könyvesbálok, jelmezbálok, szépségverseny, és egyéb rendezvények bevételéből szerezték be. 1952. évben a könyvtár 135 db könyvvel rendelkezett. Egy kis bolthelyiséget jelöltek ki a könyvtár céljára. Villany nem volt, a délutáni órák kölcsönzésénél gyertyafény mellett válogatták a könyveket. Főleg mesekönyveket kölcsönöztek. A lakosság nagy része Erdélyből áttelepült székelység. Ez időben a község 3000 lakosú. Kedvelt volt a nyári lampionos szabadtéri bál is. A könyvtár időközben átköltözött a kultúrház egy megüresedett helyiségébe, majd később a vele szemben lévő magánházba, ahol villanydíjat, lakbért kellett fizetni. Ekkor még támogatást a könyvtár nem kapott. Aztán megint költözés volt, vissza a művelődési otthonba, melyet 1957-ben átvett a bánya. Ekkor a bányakönyvtár 800 kötet könyve is átkerült a könyvtárba. A bánya jóvoltából a fűtési gondok is megszűntek. Voltak irodalmi estek, könyvismertetések, melyeket vita követett. Volt irodalmi kör, könyvkiállítás. A könyvtár részt vett a felszabadulási versenyben is, és elnyerte a

„Járás legjobb népkönyvtára" *címet.*

Gyermeknapokon és a könyves bálokon tombola sorsolás volt, a bevétel könyvvásárlásra lett fordítva. A közigazgatási rendszer korszerűsítése maga után vonta a könyvtári ügy korszerűsítését is. 1964. évben tanácsi kezelés alá került a könyvtár, ezáltal sok probléma megoldódott. Rendszeressé vált a könyvrendelés. Jó összhang volt a művelődési otthon és a könyvtár között. A könyvtár gyarapodása miatt új könyvtár építését tervezték. Az új könyvtár létesítése a falu szívében azonban nem valósult meg, helyette a Bányatelepen, járási fedezettel, a volt konyha helyén átalakítással készült el az új szabadpolcos könyvtár és olvasóterem. A VOSZK üzem társadalmi munkában még irattartókat is készített. Az új könyvtár a könyvek mellett televízióval, lemezjátszóval, magnetofonnal, társasjátékokkal rendelkezett, továbbá több folyóirat és újság segített a műveltebb embertípus kialakításához. Népszerűek voltak a kalandos és fantasztikus művek, az indiánkönyvek, útleírások, a krimik, a vadászkalandokról és technikai újdonságokról szóló beszámoló könyvek.

Kedvelt volt az ifjúsági klub, melyen irodalmi témák szerepeltek. Voltak vetélkedők, szóalkotási versenyek. A fiatalok érdeklődését felkeltette a téli időszakokban a komolyzene, ilyen irányú előadásokat is hallgathattak. A fiatalok felemelkedését mutatta, hogy egyre többen jártak szakközépiskolába, gimnáziumba, illetve főiskolán vagy egyetemen folytatták tanulmányaikat. A könyvtár állomány 1972. évig felduzzadt 5700 kötetre. Rendelkezésre állt több kézikönyv és lexikon is. Sok szakkönyv közül válogathattak a gyümölcstermelők, méhészek, bogyósgyümölcs termesztők. *A nők a kötő-horgoló-hímző és szakácskönyveket részesítették előnybe.*

Az 1970-es évektől **Biszak Antalné**, akkor tanácsi dolgozó vette át a könyvtárállományt, illetve a könyvtár vezetését. *Elmondása szerint a könyvtár, mely klubhelyiségként is működött, ekkor még mindig a bányatelepi Művelődési Házban volt. (Talán még sokan emlékezünk, hogy a könyvtár terem adott helyett a KISZ-gyűléseknek, az irodalmi esteknek, különféle játékos vetélkedőknek, illetve biztosította a délutáni szabadidő hasznos eltöltését.)*

A könyvespolcokon külön sorakoztak a szépirodalmi művek, a kalandregények, a ponyvaregények, a mesekönyvek, a szakkönyvek. Kölcsönzésük szigorú rend alapján történt. Aki időben nem vitte vissza a könyvet, felszólítást kapott. 1987-től a könyvtár átkerült s még évekig működött a Művelődési Ház déli részébe, a volt egészségház épületébe, mely korábban helyet adott a fogászatnak és a védőnői szolgálatnak. Biszak Antalné az 1990-es évek elejéig felügyelte a könyvtár működését, rendjét, ugyanis a könyvtár ismét új helyre költözött, az általános iskola épületébe, a magyar terembe. (Rövid ideig Mokos Sándorné vette át a könyvtár kezelését)

Az új könyvtáros az iskola épületében **Radványi Lászlóné** magyar szakos pedagógus lett, aki elmondta, *hogy az 1966-tól vezetett iskolai könyvtárral együtt az 1990-es évek elejétől 1993 –ig felügyelte a községi könyvtár rendezettségét, gyarapítását is. Könyvtári munkássága során működött az irodalombarát szakkör, könyvismereti órákat tartott, illetve versmondó versenyeket rendezett, például a Költészet Napja alkalmából. Az iskola új szárnyának megépítése során a könyvtár külön helyet kapott az épület emeleti részén.*

A hazai könyvtárügy életében egy új fejezet kezdődött el az 1997. évi CXL. törvény hatályba lépésével. A jogszabály kimondja, hogy

„az információs társadalom és a demokratikus jogállam működésének alapfeltétele a könyvtári rendszer, amelyen keresztül az információk szabadon, bárki számára hozzáférhetőek. A könyvtári ellátás fenntartása és fejlesztése az állampolgárok és a társadalom egésze szempontjából szükséges, a könyvtári és információs szolgáltatás állami fenntartása stratégiai jelentőségű ."

Ennek megvalósítása érdekében a törvény bevezeti a nyilvános könyvtár fogalmát és kritériumait. A nyilvános könyvtári ellátás rendszerét az állam és a helyi önkormányzatok működtetik. A törvény a települési önkormányzatokat viszont nem fenntartásra kötelezi, hanem mindössze a könyvtári szolgáltatások biztosítására. A mozgókönyvtári szolgáltatás magában foglalja mindazokat a szolgáltatásokat, amelyeket az ellátó könyvtár biztosít a megrendelő részére.

„A könyvtári ellátás nemcsak a kistelepüléseken élő lakosság számára, hanem az egész társadalom számára fontos. A könyvtár ugyanis partner az élethosszig való tanulásban, részt vesz az információs társadalom építésében, az innovációs fejlesztésekben, ezáltal a vidéki életminőség javításában. Ezen feladatok teljesítésére viszont az önállóan működő kistelepülési könyvtár nem képes, csak a könyvtári rendszer részeként, ahol a szolgáltatások egymásra épülnek". (*Fehér Miklós: Kistelepülések könyvtári ellátása. Helyzetkép és szakirodalmi szemle.*)

Ilyen szolgáltatások egyike a mozgókönyvtári ellátás. Településünkön továbbra is a Benedek Elek Német Nemzetiségi Általános Iskola emeleti részén működik a Könyvtár és Könyvtári Szolgáltatóhely. Kapcsolattartó, könyvtáros: **Réderné Páncél Etelka** pedagógus.

Könyvtári nyitva tartás:				
Hétfőn:	**délelőtt**	**11**	**-**	**12.30**
	délután	**15.30**	**-**	**17**
Kedd:	**délelőtt**	**15.30**	**-**	**17**
Szerda:	**délelőtt**	**15.30**	**-**	**17**
Csütörtök:	**délelőtt**	**15.30**	**-**	**17**
Péntek:	**délelőtt**	**12**	**-**	**13.30**
	délután	**15.30**	**-**	**17**

Községünket ellátó könyvtár: Csorba Győző Könyvtár Pécs.

Réderné Páncél Etelka a jelenlegi könyvtár működéséről, tevékenységéről az alábbi tájékoztatást adta: *A könyvtár működése során hagyománnyá vált az olvasótábor, melyet három alkalommal rendezett meg, általában a nyári hónapokban és egy hetes időtartamban. A jutalom olvasótáborban a részvételt a jó magatartás, szorgalom és tanulmányi eredmény indokolja. A gyerekek rövid irodalmi művel, verssel, mesével ismerkednek, melyet eljátszanak. Cél a könyv, az olvasás szeretetére való felhívás. Egy-egy példaképről vagy drámajátékokhoz, mozgásos játékokhoz információgyűjtés folyik könyvekből, internetről. A gyerekek megismerkednek a lexikonok használatával, kezelésével. A könyvtárban folyik a rajzszakkör is, a rajzos, kézműves feladatok segítenek abban, hogy a gyermekek minél többet forgassák, lapozgassák, olvassák a könyveket. A könyvtárban hasznosan töltik az időt a gyerekek, hisz egy-egy ünnep alkalmából (legyen az Karácsony, Mikulásváró, Anyák Napja) lehet kutakodni annak eredetéről, kezdetéről, történetéről. Évente egyszer, általában tél végén, tavasz elején könyvtárismereti vetélkedő van, melyen a gyerekek játékos formában ismerkedhetnek meg egy-egy téma kijelölésével. Legutóbbi vetélkedő témája a Föld Napja volt és a feladat az állatok, élőlények, környezetünk ismeretéből állt össze. Így tudatosult a gyermekekben mindezek fontossága is. Rendszeresen megtartott műsor a Mesék Napja, mely meseíró pályázatból és rajzpályázatból áll. Illetve kedvelt volt a maratoni mesehallgató verseny is, ahol a „nagyobb testvérek" meséit előszeretettel hallgatták a kisebbek. A hallgató gyerekeknek pedig le kellett rajzolni, illetve illusztrálni a hallott mesét. Fontos és figyelemre méltó, hogy a gyerekek ráéreznek a mese tanulságára. A könyvtárban fontosak a személyes beszélgetések, hogy mi érdekli a gyereket, mire kíváncsi. A Baranya Megyei Könyvtártól ígértek számítógépet, nyomtatót, fénymásolót, melyek a könyvtárban fognak működni. Ezáltal lehetőség nyílik a Baranya háló használatára, s mód a könyvtárközi kölcsönzésre. Jelenleg heti három órában van iskolai könyvtári óra, és 12 órában mozgókönyvtár. Jelenlegi könyvtárállomány 10.000 kötet. Ezenkívül a tananyaghoz kapcsolódó CD, DVD. A Csorba Győző Könyvtártól évente négy műsort lehet lekérni a műsorprogramjukból, úgy, hogy ebből kettőt az iskola tart meg. Felnőttek közül főként az idősek klubjának látogatói keresik fel a könyvtárat, kézműves leírásokat, folyóiratokat, lakáskultúrát keresnek, illetve mesemondáshoz meséket, mondókákat.*

A könyvtárba járás motivációi közül a személyes érdeklődés (tájékozódás, hobbi), a szórakozás és a tanulás emelkedik ki. Az olvasók megítélése szerint nem "kell", hanem "jó" a könyvtárba járni. A személyes kapcsolat, az emberi tényező tehát az egyik (ha nem az első) nagyon fontos "hozzáadott érték", amely a könyvtárat szinte automatikusan az információáramlás központi helyszínévé avatja. Mindezt köszönhetjük könyvtárosaink kitartó, odaadó és időnként a gyermekek és felnőttek igényeit is kielégítő kreatív hozzáállásának. Jelenleg folyik a könyvtárállomány felvitele az elektronikus nyilvántartásba, mely kitartó és hosszadalmas munkát igényel. Könyvtáraink életét mindig meghatározta a kor igényeihez való igazodás, továbbá a hagyományok ápolása, a védettséget adó falusi közösség, amely biztonságot adott, adhat az itt felnövekvő gyermekeknek, és talán nyugalmat az itt élő felnőtteknek.

Szerk.

Karácsony okán

Az emberi társadalom különböző fejlődési szakaszaiban a téli napforduló fontos szerepet játszott. A természeti népek időt jósoltak, az antik kultúra a Napisten újjászületését ünnepelte. A keresztény hit terjedésével szükséges lett az eredet keresése, megtalálása. A Várvavárt születése erre az időre tehető, így épült egymásra a múltba vesző hagyomány, a többistenes ókori világkép és a kereszténység.

A Háromkirályokkal megjelent az ajándékozás is mint a szeretet, a másokon való segítés megnyilvánulása. A gyerek születésével válik két ember együttléte családdá. Régebbi szóhasználatban ismert két elnevezés –hány családod-gyermeked van- összetartozott.

Kezdődik a felelősségteljes, már nemcsak önmagunk fontosságát előtérbe helyező élet. Kötelezően rendezzük be hétköznapjainkat annak érdekében, aki a mi akaratunkból érkezett meg. Szülőktől elvárható hozzáértéssel törekszünk igazgatni nyiladozó értelme bizonytalan lépteit. Egyszóval igyekszünk felnőni a feladathoz. Egy közösségnek, az egész társadalomnak létfeltétele, hogy megfelelő arányban legyen benne két alapvető csoport, gondozó és gondozott, ugyanis idővel az előzőből utóbbi, az utóbbiból az előző lesz.

Ha ez az összhang, az egészséges arányok felbomlanak a közösség, a társadalom léte kerül veszélybe. Ennek felismerése eredményezte egy rendszer –tanácsadás, terhesgondozás, családgondozás, bölcsőde, óvoda, gyermekorvosi szolgálat- kialakítását, amely arra hivatott, hogy a köz is közreműködjön.

A megfelelő színvonalú ellátás természetesen anyagi alapokon nyugszik, de sok múlik azon, megértjük-e az egymásra épülő, mindenki segítségét igénylő folyamatok fontosságát. Ünnepünk az ajándékozásról a másokon való segítésről is szól. Míg gyermekeink ki nem repülnek, természetes az együtt ünneplés, később már szervezést igényel, de ez általában sikerül. Nagyobb, néha földrésznyi távolság esetén érezhetjük igazán milyen nélkülük, milyen egyedül.

Legyen bármely ok ami miatt ez bekövetkezik, egy gondoskodáson is alapuló társadalom köteles támogatni azt aki erre rászorul, de ne gondoljuk, hogy az egyénnek nincs semmi tennivalója. Magunk ösztönzésére csak annyit, gondoljuk helyébe a saját szerettünket.

A család, mely mint tudjuk a társadalom alapja, megjeleníti mindazt, ami a szélesebb közösséget is foglalkoztatja. Ahhoz, hogy működőképes legyen, célokat valósíthasson meg, az egyénnek le kell mondani néhány kiváltságáról, kényelmi szempontjait alárendelni valami fontosabbnak.

Történelmünk zivataros időszakaiban rengeteg példát találhatunk a magasztos célok érdekében történő önfeláldozásra. Az emberi helytállás ilyen hősi megnyilvánulására nincs szükség, de gondoljunk arra, ha eleink a legdrágábbat is feláldozták, mi is képesek lehetnénk valamire.

Hazafiak-patrióták voltak azok, akik függetlenedésünk hajnalán kiálltak és tettek az ügyért, nemcsak beszéltek róla, azok akik csöndben, de hatékonyan csak „hazai posztót” vásároltak, magyar viseletben jártak, pártoltak, anyagilag is segítettek, úgy hogy mások érdekeit nem sértették. Tették ezt haszon nélkül, sőt néha annak ellenére, tették országos szinten, de helyben, lokálisan is, hiszen az egész a részletekből épül fel.

Így lettek ők „lokálpatrióták”. Egy ismert politikus mondta „ne azt kérdezd, mit tett érted, hanem azt, te mit tettél érte”. Kennedynek hívták és a hazájáról beszélt. Ebben az is benne van, hogy előbb tenni kell aztán elvárni és a tevésben mindenki vegyen részt, képessége és lehetősége mértékében.

Korunk és a helyzet nem kíván nagy áldozatokat, de a „helyi hazafiakra” nagy szükség van, függetlenül az állami gondoskodástól. Így érezzük sajátunknak azt ami tényleg a mienk.

Végére hagytam, miért az ünnep okán jutott eszembe mindez? A szeretet, a segíteni akarás, az önzetlen áldozatvállalás egymásból fakadó, egymást kiegészítő fogalmak.

Karácsony, a napforduló, a megújulás, a Születés az Új Esztendő alkalmából elhangzó fogadalmak között talán akad hely a fenti gondolatoknak.

Mindezeket remélve kívánom: mindenki találja meg boldogulását ott ahol mások is elégedetten élnek.

Eszenyi János

2013. évi közfoglalkoztatások

Startmunka 2013 programelemei:

1.) Belvíz-elvezetés: Támogatás időtartama: 2013.04.01 – 2013.09.30. Bérköltség: 75.500,-Ft/hó. Támogatás összege: 7.249.626,-Ft. Támogatás mértéke: 100 %. Létszám: 14 fő. (napi 8 óra)
Elvégzett munka: lakóterületek, mezőgazdasági területek mellett húzódó patakrészeken cserjék, bozótos részek tisztítása. Kossuth Lajos utca árokrendszereinek az eredeti folyásszintjéig hordalék kiszedés közel 1500 fm hosszban, mely kb. száz darab áteresz tisztítását is magába foglalta.

2.) Illegális hulladéklerakók felszámolása: Támogatás időtartama: 2013.10.01 – 2013.11.30. Bérköltség: 75.500,-Ft/hó. Támogatás összege:514.158,-Ft. Támogatás mértéke: 100 %. Létszám: 3 fő. (napi 8 óra)
Elvégzett munka: Cél volt a település közigazgatási területén felszámolni és ártalmatlanná tenni az illegális hulladéklerakókat. Felszámolt hulladékmennyiség: 12-15 tonna. Érintett külterületek: 0101/11-12, 0102, 0107 helyrajzi számok (vasúti átjáró környékéről).

3.) Téli és egyéb értékteremtő: Támogatás időtartama: 2013.07.01 – 2013.10.31. Bérköltség: 75.500,-Ft/hó. Támogatási összeg: 1.371.088,-Ft. Támogatás mértéke: 100 %. Létszám: 4 fő. (napi 8 óra)
Elvégzett munka: Polgármesteri Hivatal ügyfélforgalommal kapcsolatos irodáinak felújítása (falak glettelése, festés). Az épület hátsó bejáratánál a felújítás során 1,5 méter széles betonozott járda kivitelezésével megoldódott a hivatali épület mozgáskorlátozottak általi biztonságosabb megközelítése.

Hagyományos közfoglalkoztatás:

1.) Támogatás időtartama: 2013.04.15 – 2013.06.14. Bérköltség: 56.625,-Ft/hó. Támogatás összege: 631.008,-Ft. Támogatás mértéke: 80 %. Létszám: 6 fő. (napi 6 óra)
Elvégzett munka: Polgármesteri Hivatal és intézményeiben karbantartási munkák, parkok, közterületek gondozása.

2.) Támogatás időtartama: 2013.07.15 – 2013.11.14. Bérköltség: 56.625,-Ft/hó. Támogatási összeg: 1.402.602,-Ft. Támogatás mértéke: 90 %. Létszám: 6 fő. (napi 6 óra)
Elvégzett munka: Hidas község közigazgatási területén kommunális feladatok ellátása (parlagfű mentesítés, köztemető, parkok, közterületek rendezése).

3.) Támogatás időtartama: 2013.10.01 – 2013.11.30. Bérköltség: 56.625,-Ft/hó. Támogatási összeg: 231.372,-Ft. Támogatás mértéke: 90 %. Létszám: 2 fő. (napi 6 óra)
Elvégzett munka: Intézmények karbantartási munkálatai

4.) Támogatás időtartama: 2013.11.05 – 2014.03.31. Bérköltség 75.500,-Ft/hó. Támogatási összeg: 378.000,-Ft. támogatás mértéke: 90 %. Létszám: 1 fő (napi 8 óra)
Elvégzendő feladat: Polgármesteri Hivatalban ügyviteli kisegítő munkák, postai kézbesítések, takarítás a hivatalban és az intézményeiben.

5.) Támogatás időtartama: 2013.11.27 – 2014.02.28. Bérköltség: 75.500,-Ft/hó. Támogatási összeg: 274.215,-Ft. támogatás mértéke: 100 %. Létszám: 1 fő (napi 8 óra)
Elvégzendő feladat: téli kisegítő munkák, síkosság-mentesítés, hólapátolás

Téli közfoglalkoztatás:

1.) Támogatási időtartama: 2013.11.08 – 2014.04.30.-ig az alábbi megosztás szerint:
2013.11.08 – 2013.11.30-ig: közfoglalkoztatás (kommunális feladatok, Művelődési Ház tetőcserép átrakásában segítés)
2013.12.01 – 2014.03.31-ig: képzések (alapkompetencia képzés 17 fő, ECDL 1 fő, házi betegápoló 2 fő, motorfűrész-kezelő 3 fő).
2014.04.01 - 2014.04.30-ig: közfoglalkoztatás (kommunális feladatok, parkok, közterületek rendezése)
Bérköltség:75.500,-Ft/hó. Támogatási összeg (beruházási és dologi költséggel együtt): 6.083.630,-Ft. Támogatás mértéke: 100 %. Létszám: 23 fő.

Szerk.

2014. évi adóink, díjaink mértéke

Kommunális adó: 4.500,-Ft/ év
Iparűzési adó: Az adó összege az árbevétel 1,7 %, 1 év mentesség illeti meg azt a vállalkozót, akinek az adóalapja nem haladja meg a 2,5 millió forintot.
Talajterhelési díj: Jogszabály által meghatározott 1200 Ft/m3 (talajterhelés egységdíja) x 3 (területérzékenységi szorzó) x fogyasztott víz m3.
Szemétszállítási díj:
Lakosság: 213+ÁFA/ürítés, 2769+ÁFA=3.517,-Ft/negyedév
Önkormányzati támogatás: 10 %: 72.358,-Ft+ÁFA=91.895,-Ft/hó 1.102.740,-Ft/év

Szerk.

A Művelődési Ház tetőfedési munkálatai az év végére elkészültek. A költségeket, a beruházást az önkormányzat a saját költségvetése terhére biztosította. A Téli közfoglalkoztatás keretében a közmunkások is segítettek a munkálatokban.

Szerk.

A helyi önkormányzatok szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásról szóló 57/2013.(X.04.) BM rendelet melléklete tartalmazza a települési önkormányzatok támogatását, azaz 12.000Ft/erdei m3 + ÁFA tűzifát. Ebből Hidas 28 erdei m3 tűzifa támogatásban részesült. A támogatás feltétele az volt, hogy a melléklet szerinti mértéken felül 2000,-Ft/erdei m3 +ÁFA önrészt kell vállalnia az önkormányzatnak. Mindezeket figyelembe véve az önkormányzat szociális bizottsága közel 50 fő személynek biztosított tűzifa támogatást.

Hidas Község Önkormányzat Képviselő-testülete ez évben is biztosította a település 70 éven felüli lakosainak a karácsonyi ajándékcsomagot. A csomagok beszerzésében a Szociális Bizottság és a hivatal dolgozói működtek közre.

A Bonyhádi Képzőművészeti Kör kiállítás megnyitóját tekinthették meg november 5-én, majd egész november hóban a bonyhádi Vörösmarty Mihály Művelődési Központban. A kiállítást Kovács Ferenc festőművész nyitotta meg, melyen 38 alkotó művész képeit (festmények, grafika, akvarell stb.) tekinthették meg az érdeklődők. Hidast Biszak Antalné és Fekete Gyöngyi képviselték.

Gasztronómia

Savanyú malacleves

Hozzávalók: 80 dkg malaccomb, 1 fej vöröshagyma, 2 szál sárgarépa, 1 szál pasztinák, 1 zellergumó, 4-5 gerezd fokhagyma, 0,5 dl olaj, 1 evőkanál liszt, 1 dl tejföl, 1 kávéskanál fűszerpaprika, só, bors, 1 csokor petrezselyemzöld, savanyú káposzta leve.

Elkészítés: A hagymát apróra vágjuk, olajon megpirítjuk, a végén hozzáadjuk a fokhagymát, a korckára vágott húst és a felaprított zöldségeket. Az egészet még egy kicsit pirítjuk, majd felöntjük vízzel, sózzuk, borsozzuk, és együtt főzzük tovább. A lisztből, tejfölből, paprikából habarást készítünk, és a már elkészült levest ezzel besűrűsítjük. Ízlés szerint savanyítjuk felforralt és leszűrt káposztalével. Apróra vágott zöldpetrezselyemmel tálaljuk.

Shrek-szelet (nem kell sütni)

Hozzávalók: egy nagyobb tepsihez: 2 zacskó őrölt keksz (kb. 1kg), 1,5 csomag margarin, 50 dkg porcukor, 8 evőkanál keserű kakaópor, 1 rumaroma, 7 dl tej, 2 tábla keserű csokoládé, 2 teáskanál olaj.

Elkészítés: A darált kekszet összekeverjük a porcukorral, a tejjel és a margarinnal. A kész masszát elfelezzük. Az egyik felébe belekeverjük a kakaóport és a rumaromát, a másik felébe pedig a mandulaaromát. Egy nagyobb tepsi aljába nyomkodjuk a kakaós kekszet, tetejét simára dolgozzuk, majd erre kenjük egyenletesen a zöld, mandulával ízesített kekszmasszát. Hűtőbe tesszük, hogy kissé lehűljön. Míg hűl az édesség, addig megolvasztjuk a két tábla csokoládét az olajjal, majd kihűtjük, és a hideg süteményre kenjük. Kockára felvágva tálaljuk.

Szerk.

A falu karácsonyfája

KARÁCSONYI ÜNNEPSÉG!

A FALUSI NAGYKARÁCSONY ÜNNEPSÉGÉNEK AD HELYET A HELYI MŰVELŐDÉSI HÁZ, 2013. DECEMBER 22. NAPJÁN, DÉLUTÁN 15 ÓRAI KEZDETTEL, MELYRE MINDEN ÉRDEKLŐDŐT SZERETETTEL VÁR A RENDEZŐSÉG.

Gondolatok az utolsó oldalra

Lassan véget ér az adventi várakozás, és a szorgos háziasszonyok kellőképpen elfáradtak a karácsonyi előkészületekben. Köszönet nekik ezért, és elismerés azoknak is, kik hivatalokban és különböző munkahelyeken azon fáradoztak, hogy mint több embernek legyen könnyebb a Karácsony. Családom és magam nevében kívánom, hogy Karácsonykor mindenkihez eljusson a szeretet és a boldogság egyaránt. Kik távol ünnepelnek tőlünk, valahányszor rájuk gondolunk, akkor ők is ránk gondolnak, és tudják, hogy fontosak nekünk, és így lesz teljes a szeretett család. A csillagok ragyogásában pedig ott figyelnek elhunyt szeretteink és tudják, hogy soha nem felejtjük őket, ezért nekik is szól a karácsonyi üzenet:

Kívánok nagyon sok mosolygó gyermeki tekintetet, csillogó szemeket a gyertya fényében, és sok boldogságot, örömet családoknak és egyedül élőknek egyaránt. A betegeknek pedig hitet és kitartást a gyógyuláshoz.

A meghitt Karácsonyhoz és a nélkülözést mellőző Új Évhez kívánok

jó egészséget és sok mosolyt!

Berg Csaba

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET, EREDMÉNYEKBEN GAZDAZ BÉKÉS, BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK VALAMENNYI KEDVES OLVASÓNKNAK!

Hidas Község Önkormányzat és Polgármesteri Hivatal